

شناسه	قانون - مقررات - رویه اجرایی	تاریخ جلسه	۹۹/۰۵/۲۵
عنوان موضوع	بررسی مراتب اعتراض برخی از صادرکنندگان استان در خصوص مشکلات ایجاد شده به دلیل عدم رفع تعهد ارزی		
مرجع طرح موضوع	کمیته پایش ارزی استان آذربایجان شرقی		
شرح موضوع	<p>بر اساس بسته سیاستی نحوه برگشت ارز حاصل از صادرات سال ۱۳۹۹ و نحوه رفع تعهد ارز صادراتی ایفا نشده سال های ۹۷ و ۹۸، صادرکنندگانی که به هر دلیل نتوانسته اند تعهدات ارزی خود را ایفا کنند، با مشکلاتی از قبیل تعلیق کارت بازرگانی، محدودیت از خدمات مرتبط به تجارت اعم از داخلی و خارجی، عدم استرداد حقوق و عوارض گمرکی، عدم امکان استفاده از تسهیلات و خدمات گمرکی، لغو معافیت ها و مشوق های مالیاتی، عدم صدور گواهی ثبت آماری و ارائه گزارش عملکرد حساب های مشکوک به نهادهای ذیربط از سوی بانک مرکزی، عدم اعطای تسهیلات و ضمانتنامه ای ارزی و ارزی و خدمات بانکی، عدم ارائه هر گونه خدمات از سوی صندوق ضمانت صادرات، اعمال محدودیت در صدور برنامه های داخلی و خارجی و خدمات بندری و تسهیلات روبرو شده اند.</p> <p>بر این اساس، کمیته پایش ارزی استان با تشکیل دو جلسه کارگروه کارشناسی اقدام به بررسی و احصاء مشکلات و دلایل عدم رفع تعهد ارزی این فعالین اقتصادی نمود. بررسی های بدست آمده حاکی از آن است که برخی موارد در دستورالعمل های بانک مرکزی پیش بینی نشده است، همچنین مشکلات سامانه نیز مسبب درصد قابل توجهی از عدم رفع تعهد ارزی صادرکنندگان می باشد و در نهایت عدم آگاهی صادرکنندگان نیز از مواردی بوده که باعث گردیده صادرکنندگان به تعهدات خود عمل ننمایند.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <p>۱. بر اساس اظهارات برخی از صادرکنندگان، علیرغم اینکه صادراتشان از محل ورود موقت کالا بوده و فقط قسمتی از کالا تغییرات ایجاد شده است، لیکن برگشت ارز حاصل از صادرات تمامی کالای ورود موقت به دلیل اینکه تمامی کالا صادراتی محسوب نمی گردد صحیح نمی باشد.</p> <p>۲. باعنایت به اینکه عمده صادرات استان آذربایجان شرقی به کشور عراق و قسمتی دیگر به کشور افغانستان می باشد و بر اساس بخشنامه سال ۹۷ بانک مرکزی صادرات به این دو کشور به صورت ریالی نیز انجام می گردید، لیکن تجار و نماینده های کشورهای عراق و افغانستان به بازار ایران مراجعه نموده و اقدام به خرید ریالی می کردند که امکان برگشت مبالغ ریالی صادراتی به صورت ارزی مقدور نمی باشد، لیکن بانک مرکزی بدون توجه به این موضوع لیست این افراد را به مراجع و ارگان های ذیربط به عنوان عدم رفع تعهد معرفی نموده است.</p> <p>۳. عده ای از صادرکنندگان نیز به دلیل ارزش گذاری بالاتر از ارزش واقعی محصول در گمرک، ملزم به رفع تعهد ارزش غیر واقعی کالاهای صادراتی خود شده اند.</p>		

<p>۴. قطعی و اختلال در سامانه بانک مرکزی در چهار ماهه اول سال ۱۳۹۹ باعث عدم تایید ثبت سفارش واردات برخی از صادرکنندگان که از محل صادرات خود و غیر اقدام به واردات کرده بودند شده و باعث عدم رفع تعهد این صادرکنندگان شده است.</p> <p>۵. مشکلاتی از قبیل تحریم، عدم انتقال ارز به داخل کشور، مشکلات گمرکی در کشورهای هدف صادراتی، عدم ایفای تعهدات خریداران خارجی و ... مواردی هستند که در بخشنامه های رفع تعهد ارزی بانک مرکزی پیش بینی نشده است و مرجعی نیز برای رسیدگی و پاسخ گوی در نظر گرفته نشده و این موضوع مشکلات بسیار زیادی برای صادرکنندگان ایجاد کرده است.</p> <p>۶. با عنایت به اینکه مشکلات بسیاری در انتقال ارز به کشور وجود دارد، صادرکنندگان از طریق صرافی ها اقدام به انتقال ارز می نمایند، لیکن صرافی ها ارز دریافتی را به صورت ریالی به صادرکنندگان پرداخت می کنند و این موضوع باعث عدم بازگشت ارز و رفع تعهد ارزی از سوی صادرکنندگان می گردد.</p> <p>۷ شیوع ویروس کرونا باعث بسته شدن مرزها گردید و مدت زمان بازگشت ارز برای شش ماهه دوم سال ۹۸ برای ایفای تعهد صادرکنندگان بسیار کم می باشد.</p> <p>۸. دستورالعمل ابلاغی بانک مرکزی برای رفع تعهدات ارزی حاصل از صادرات سال ۱۳۹۹ به دلایل مشکلات انتقال ارز و اختصاص صرفاً ۳۰٪ واردات در مقابل صادرات آن هم برای واحدهای تولیدی غیرقابل اجرا بوده و مشکلاتی بیشتری را برای صادرکنندگان و در نهایت عدم رفع تعهد آن ها خواهد گردید.</p>	
<p>۱. کمیته ویژه ای در اتاق با حضور نمایندگان استانداری، قوه قضائیه، قوه مقننه، اداره اطلاعات، دستگاه های امنیتی، سپاه، و دستگاه های نظارتی ذیربط جهت ارزیابی صادرکنندگانی که به عنوان عدم رفع تعهد ارزی از سوی بانک مرکزی معرفی شدند تشکیل گردد.</p> <p>۲. هماهنگی های لازم با دستگاه های نظارتی به نحوی صورت پذیرد که تا نهای نشدن ارزیابی کمیته ویژه، اقدامی علیه صادرکنندگان انجام نگردد.</p> <p>۱. پیشنهادات استان طی نامه ای به دبیرخانه مرکز جهت طرح و بررسی ارسال گردد:</p> <p>- با عنایت به اینکه خروج کالاهای ورود موقت صادرات کل کالا محسوب نمی گردد، لذا پیشنهاد می شود: ارزش کالای وارد شده از صادرات کسر و فقط میزان ارزش افزوده ایجاد شده در کشور برای بازگشت ارز حاصل از صادرات و رفع تعهد ارزی ملاک نظر بانک مرکزی قرار گیرد.</p> <p>- با عنایت به اینکه بانک مرکزی در سال ۹۷ مجوز صادرات ریالی به صادرکنندگان صادر کرده بود، لیکن رفع تعهد این محموله ها را به صورت ریالی رفع تعهد نماید. همچنین به منظور عدم ایجاد چنین مشکلاتی، صادرات ریالی حذف گردد.</p> <p>- گمرکات کشور به منظور عدم احجاف حقوق صادرکنندگان، ارزشهای صادراتی را مد نظر قرار دادن کیفیت و تنوع کالا اصلاح و یا به روش خوداظهاری از سوی صادرکننده محاسبه نماید.</p>	<p>پیشنهادات</p>

<p>- با توجه به اینکه صادرکنندگان در قطعی و اختلالات سامانه نقشی نداشته اند، لیکن فرصتی دوباره برای رفع تعهد این صادرکنندگان از سوی بانک مرکزی ایجاد کرد.</p> <p>- بانک مرکزی طی بخشنامه ای صرافی های مورد تایید خود را ملزم به تحویل ارز به صادرکنندگان نماید تا صادرکنندگان نیز تعهدات ارزی صادرات خود را ایفا نمایند.</p> <p>- اعطای فرصت مجدد از سوی بانک مرکزی به صادرکنندگانی که به دلیل شیوع ویروس کرونا در شش ماه دوم سال ۹۸ نتوانسته اند تعهدات ارزی خود را ایفا نمایند.</p> <p>- اصلاح بخشنامه رفع تعهد ارزی سال ۱۳۹۹ بانک مرکزی، به نحوی که بنگاه های تولیدی به منظور تامین نیازهای واحد تولیدی خود، از کل منابع ارزی صادرات خود استفاده نمایند.</p>	
<p>۱. دستورالعمل های مربوط به رفع تعهد ارزی بانک مرکزی؛</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتیبان</p>